

Till konstitutionsutskottet

Förflyttningen av Försäkringskassans generaldirektör

Den 27 april fattade regeringen beslut om att förflytta Anne-Marie Begler från sitt uppdrag om generaldirektör för Försäkringskassan. I ett pressmeddelande samma dag meddelade Ann-Marie Begler att hon ”naturligtvis sett fram emot att slutföra arbetet under den tid som mitt förordnande avsåg, det vill säga till 2021”.

Möjligheten att förflytta en verkschef för med tidsbestämt förordnande regleras i 33 § lagen (1994:260) om offentlig anställning. Förflyttning kan ske om det är ”påkallat av organisatoriska skäl eller annars nödvändigt av hänsyn till myndighetens bästa”. Förflyttning som verkställs omedelbart kan bara bli aktuell om det finns ”synnerliga skäl” (37 §).

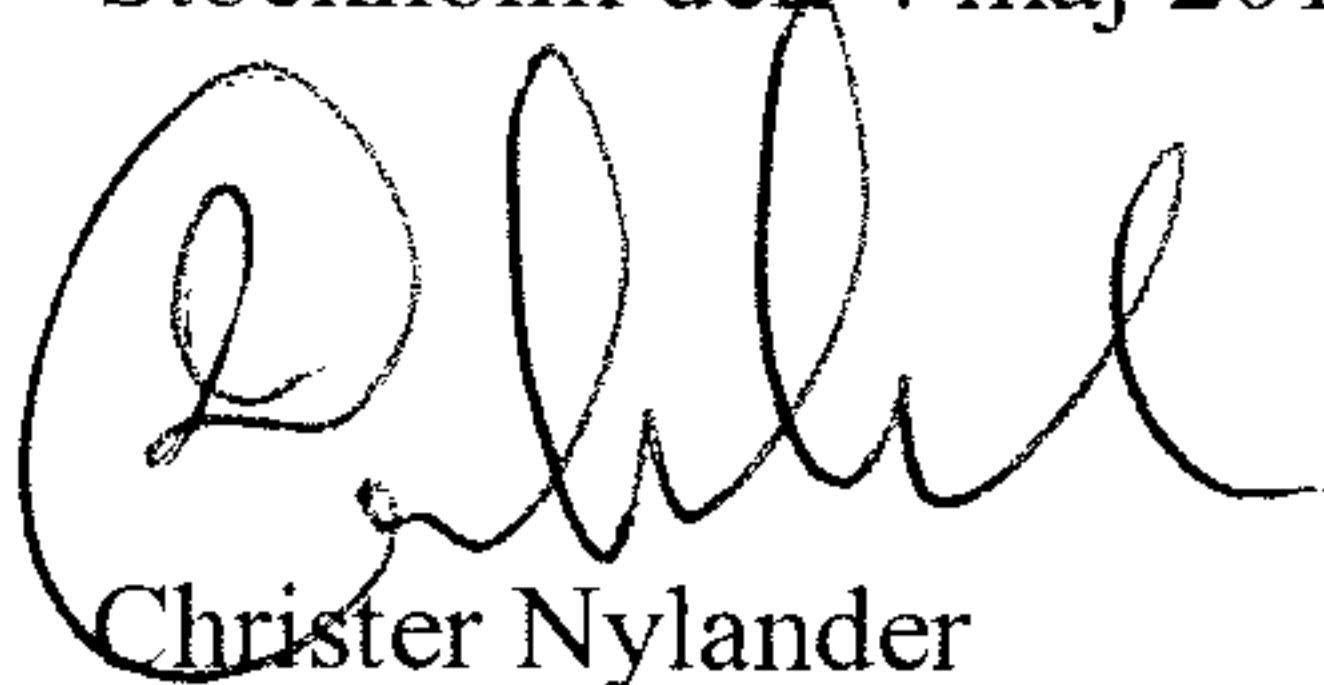
Regeringen fattade sitt beslut fredagen den 27 april och förflyttningen trädde i kraft den 1 maj. Eftersom det bara förflöt en arbetsdag däremellan kan förflyttningen ansetts ha blivit verkställd så gott som omedelbart. Inga organisatoriska förändringar har gjort ett byte av generaldirektör nödvändig. Återstår då frågan om Ann-Marie Beglers ledning av Försäkringskassan uppvisat sådana brister att en förflyttning blivit nödvändig av den orsaken.

Av ansvariga statsrådet Annika Strandhälls presskonferens då förflyttningen meddelades framgår tydligt att så inte varit fallet. Begler fick tvärtom mycket starka lovord för sitt ledarskap. Det gör att frågan måste ställas om skälen för förflyttning är av den art som ryms inom 33 § LOA, eller om de i stället är av rent politisk art.

Det är av stor betydelse att rollen som myndighetschef inte urholkas. Rollen som generaldirektör medför ett stort ansvar och den som verkställer uppdraget måste kunna göra det med kraft och självständighet. Regeringen måste kunna tåla att generaldirektörer ger obekväma besked om konsekvenserna av regeringens politik. Generaldirektörer måste kunna leda sin myndighet utan att riskera att bli brickor i regeringens taktikspel inför en valrörelse. Om generaldirektörer när som helst kan förflyttas från sina poster på grund av politiska hänsynstaganden utan grund i lagstiftningen kommer det att skada svensk förvaltningskultur allvarligt. Integritet kommer att vändas i räddhågsenhet.

Jag hemställer därför att konstitutionsutskottet prövar om regeringens beslut att förflytta Ann-Marie Begler är förenligt med vad som föreskrivs i lagen om offentlig anställning och andra relevanta bestämmelser. Min anmälan riktar sig i första hand mot ansvariga statsrådet Annika Strandhäll, men eftersom regeringen fattade beslutet kollektivt kan även andra statsråd komma att beröras.

Stockholm den 4 maj 2018

Christer Nylander
Gruppledare (L)